

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان : ۱۰ صبح
وقت امتحان : ۷۵ دقیقه
تاریخ امتحان : ۱۴۰۰ / ۱۰ / ۶
تعداد برگ سؤال : ۲ برگ (۴ صفحه)

ش صندلی (ش داوطلب) : دبیرستان هاتف (دوره دوم)
نام و نام خانوادگی : پایه: دهم
رشته : انسانی
نام دبیر: جناب آقای حقیقی
سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۰۱

۱. عبارات صحیح و غلط را مشخص کنید. (۱)

- الف) در عبارت "خانه خرابم کردی" واژه خانه دارای دلالت مطابقی است.
- ب) مفهوم آن چیزی است که در جهان خارج وجود دارد.
- ج) وقتی در تعریف یک مفهوم، از مصادیق آن استفاده کنیم تعریف دوری انجام داده ایم
- د) هنگامی که چیزی را تصور می کنیم، در ذهنمان اوصافی را به آن نسبت می دهیم یا از آن سلب می کنیم.

۲. جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۱,۵)

- الف) در دسته بندی مفاهیم از مفهوم..... شروع می کنیم و به مفهوم..... می رسیم.
- ب) در..... تصورات مجهول را با استفاده از تصورات معلوم شناسایی می کنیم.
- ج) در صورت امکان ما می توانیم مفاهیم ذهنی را به واسطه..... در دنیای واقعی درک کنیم.
- د) نام دیگر تعریف لفظی..... است.
- ه) با آموزش شیوه درست اندیشیدن در علم منطق می توانیم به تشخیص..... بپردازیم و از آن ها جلوگیری کنیم.

۳. تصور و تصدیق را مشخص کنید. (۱)

- الف) درختان در روز اکسیژن تولید می کنند.
- ب) سیمرغ
- ج) بچه های آسمانی
- د) زمین کروی است.

۴. مفاهیم کلی و مفاهیم جزئی را مشخص کنید. (۲)

الف) الله

ب) مولود کعبه

ج) خدا

د) حضرت علی علیه السلام

ه) شریک خدا

و) کلاس این مدرسه

ز) دریای سرخ

ح) دیو

۵. نسبت های چهارگانه را در مثال های زیر مشخص کنید و شکل مربوطه را نیز رسم کنید. (۲)

الف) میوه و ترش

ب) بادام زمینی و کره بادام زمینی

ج) آب و یخ

د) دانشمند و انسان

۶. انواع دلالت بر لفظ را در عبارت های زیر مشخص کنید. (۲)

الف) از بس تند ورق زدی، کتابم را پاره کردی.

ب) در حال دیدن تلویزیون بودم که خوابم برد.

ج) در تصادفی که در کودکی داشتم، سرم شکست.

د) خودکارم تمام شد

۷. ابهام های نگارشی در عبارات زیر را مشخص کنید. (۱,۵)

الف) در ملک او وقایع باشکوهی رخ داد.

ب) سحر چشمانش شگفت زده ام کرد.

ج) زبانان را از شکر لبریز کنید.

۸. اشکالات تعاریف زیر را پیدا کنید. (۲,۵)

الف) پیامبر — نور الهی

ب) بوروکراسی — ظامی که امور را به صورت بروکراتیک پیش می برد

ج) هشت پا — اختاپوس

د) انسان — یک موجود زنده ی متفکر که سفیدپوست است.

ه) حیوان — موجودی چهارپا و درنده است.

۹. اقسام تعاریف را در مثال های زیر بیابید. (۲)

الف) کوه — به مکان های طبیعی همچون دماوند، زاگرس، سهند و سبلان گفته می شود.

ب) خفاش — پستاندار پروازکننده

ج) ایسنا — مخفف Iranian Student's News Agency

د) نبی — لفظی عربی به معنای پیام آور، از ریشه "نبا"

۱۰. پرسش های ۴ گزینه ای: گزینه ی صحیح را انتخاب کنید. (۲,۵)

الف) کدام یک از موارد زیر می تواند به عنوان مقدمه یک استدلال مورد استفاده قرار گیرد؟

(۱) توانا بود هر که دانا بود

(۲) شمایی که در حال درس خواندنی

(۳) کشوری که هشت سال گرفتار جنگ بود

(۴) اگر آبرو می گذاری برایش

ب) تفاوت اشتراک لفظ با مترادف چیست؟

(۱) اولی یک لفظ است با یک معنا و دومی چند لفظ است با یک معنا

(۲) تفاوتی میان آن دو نیست بلکه خود دو لفظ مترادف هستند

(۳) اولی چند لفظ با چند معنی است و دومی یک لفظ با چند معنی

(۴) اولی یک لفظ با چند معنی است و دومی چند لفظ با یک معنا

ج) در کدام گزینه مغالطه ی اشتراک لفظ به صورت حرفی رخ داده است؟

۱) سعی کن تا پیروز شوی

۲) ز گهواره تا گور دانش بجوی

۳) بهرام که گور می گرفتی همه عمر/دیدي که چگونه گور بهرام گرفت

۴) او عمری با ریا و خودخواهی مبارزه کرد

د) اگر رابطه دو مفهوم تساوی باشد رابطه ی نقیض این دو مفهوم.....و اگر رابطه ی دو مفهوم عموم و خصوص مطلق باشد رابطه ی نقیض این دو مفهوم.....است

۱) تباین_تساوی

۲) تساوی_عموم و خصوص مطلق

۳) تساوی_عموم و خصوص من وجه

۴) عموم و خصوص من وجه_عموم و خصوص مطلق

ه) اگر تعریفی جامع باشد و مانع نباشد یعنی مجهول.....تعریف است و اگر تعریفی مانع باشد و جامع نباشد یعنی مفهوم مجهول.....تعریف است.

۱) اعم از/اخص از

۲) اخص از/برابر با

۳) اخص از/اعم از

۴) برابر با/اخص از

۱۱. چهار مورد از شرایط تعریف صحیح را نام ببرید. (۱)

۱۲. مفهوم کلی را به طور دقیق تعریف کنید و برای آن مثال بزنید. (۱)